

RÓZSA UJSÁG.

AZ ÁTALÁNOS RÓZSÁSZAT ÉS ÁTALÁNOS KERTÉSZET

KÉPES SZAKKÖZLÖNYE.

IV. évfolyam. — 6-ik szám.

Szerkeszti és kiadja:

Dr. Kaufmann Ernő, Pécs-Szabolcson.

Az évfolyam június elsején kezdődik. — Megjelenik évenként 6 füzetben: június, augusztus, október, december, február és április hónapokban. — Előfizetési ára: **évenként 2 frt, félévre 1 frt.** — Reklamációk csak a megjelenési hónap 20-áig vehetők figyelembe. — Mindenemű küldemények a szerkesztő nevére czimzendők.

 A német kiadás előfizetési árai ugyanazok.

PÉCSETT.

NYOMATOTT ENGEL LAJOS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1891.

RÓZSA UJSÁG.

Tartalom. A rózsák illatáról. — A rózsza téli nemesítése gyökérnyakra. — Egy sajátságos rózsabetegség. — Tavaszú üdvözlet. — Rózsaszati jegyzetek: A Grandiflora értékéről. — Áttelelés. — Mad. Eugène Verdier. — Murillo. — Törvény a vadokozta károkról Németországban. — A szőlőtő kettős párosítása. — „Charles Cogné” körte. — Aralia Maximovitzii. — Abutilon erectum. — Staphilea colchica. — A ezimethéj hamisítása. — Két újabb szamócafafaj. — Madársóska. — Új burginyafajok gyors szaporítása. — Victoria regia. — Virágkiállítás Budapesten. — A szerkesztőségnek beküldött árjegyzékek. — Új rozsafajok. — Irodalmi szemle. — A Rózsza Ujság olvasóköre. — Színes műmelléklet: Mad. Eugène Verdier.

A rózsák illatáról.

Dr. Kaufmann E.-től.

(Befejezés.)

A rózsailat lényege már több munkában és folyóiratban ismételtelen leíratott, e helyen tehát csupán csak annyit akarok felmenteni, hogy a virágszirmok mirigyeiben virágzás alatt egy sajátságos illékony olaj, az úgynevezett rózsaoilaj képeztetik. A tiszta valódi rózsaoilaj, mely a damaskusi vagy a centifolia-rózsából nyeretik, közönséges (8—15° R.) hőmérséklet mellett szilárd, rostosan jégcezes, egészen fehér tömeget képez, mint pl. a gyógyszertárakban kapható bálnaviasz, (Spermacetum) 20° R.-nál megfolyósodik, azonban minden hőmérséklet mellett illékony. Vizben a rózsaoilaj csak igen kis mértékben oldódik, de kellemes illatát erre még a legcsekélyebb mennyiség jelenlétében is átruházza; tiszta alkoholban minden arányban oldódik s ez az oldat képezi azután a legdrágább illatszert.

A rózsaoilaj képződése a virágzás alatt tisztán csakis vegetativus folyamatnak tekinthető, ámbár a tapasztalat ezt a föltevést nem egészen igazolja; ha ugyanis egy igen illatos rózsza szirmait a nap égő hevén vagy a tűzhely meleg vaslemezén a teljes illatlanságig beszárítjuk s e száraz szirmokat jól

záró dobozban elteszszük, a jellemző rózsailat a doboz kinyitásakor még évek múltával is érezhető lesz. Ez után tehát csakugyan fel lehet tenni, hogy a rózsaoilaj a rózsaszirmokban még a feloszlási folyamat mellett is tovább képződik, ha e feloszlás a korhadás jellegével bír.

A rózsaoilaj képződésének időpontjára nézve a vélemények meglehetősen szétágnak. Sokan azt állítják, hogy az éppen felnyitott rózsza legjobban illatozik a kora reggeli első napsugarak behatására. Ez a föltevés még csak megközelítőleg sem bír valószínűséggel s legkevésbé sem felel meg az élettani követelményeknek. Ha a rózsailat hivatását tekintjük, hogy tudni illik ez által a rovarok a rózsza kelyhébe csalattassanak, akkor ezen illatnak szükségképpen akkor kell legelőbbben áradnia, mikor a rovarok a levegőben legélénkebben röpködnek idestova, vagyis a verőfényes meleg déli órákban. És ez a következtetés a tapasztalat által be is igazoltatik. Ha pl. egy igen illatosnak ismert rózsát a reggeli nap sugarainál veszünk figyelembe, úgy annak alkatát és színét a legtökéletesebb pompájában fogjuk találni,

illata azonban ezen időszakban még nagyon csekély lesz, sőt esetleg teljesen hiányozhatik is, amit akár abból is következtethetünk, hogy ilyenkor a körlevegő hőmérséklete még nem elég magas ahhoz, hogy a szirmokban felhalmozva levő illó olajat onnét nagyobb mennyiségben kiüzze. A későbbi délelőtti órákban a rózsza mindinkább felnyílik s illatának ereje is lassankint növekedik. A felnyílás és illatozás ezen fokozódása legmagasabb pontját rendes időjárás mellett körülbelül délután 2 órakor éri el, mely idő után oly gyors visszafejlődés szokott bekövetkezni, hogy a rózsza este 6 órára már bezáródott, a mennyiben szirmai a páرزszervekre borulnak, illatképződése pedig ilyenkor teljesen szünetel. Tömötten telt nemesebb fajoknál a szirmok bezáródása nem annyira vehető észre, mint lazán telt kerti-, vagy egyszerű botanikus alakoknál, mint pl. *Mad. Montet*, *Xavier Olibo*, *R. rugosa rubra*, *R. Moschata* stb. s ezeknél is különösen akkor, ha a páرزszervek kimetszetnek s így termékenyülés nem jöhet létre. Ezen érdekes élet-tani jelenség borult, esős, hűvös időjárás mellett is szépen észlelhető; a rózsza ilyenkor a faj szaporodását eszközölő szerveit a kártékony nedvességtől óvja meg s a mostszükségtelen illatot nem árasztja, egy szóval virágzásának menetét teljesen felfüggeszti. Az így becsukódott rózsák csakugyan nem illatoznak, még ha a legillatosabb fajtól valók sem, míg a forró napon a legerősebb illatot árasztják.

Illatos rózsák, melyeknél a virágzás hosszabb ideig, 2—3 napig szokott eltartani, felnyílásuk után illatoznak ugyan azonnal, az illat képződése azonban ezeknél a rendes es-ténkinti kihagyások mellett lassankint fokozódik s legmagasabb pontját a viritás vége felé éri el. Különben is általános szabályként fogadhatjuk el, hogy a rózsza közvetlenül elhervadása előtt illatozik legerősebben. A rózsza hattyudala átvitt értelemben véve.

Tekintetbe kell most még vennünk azon befolyást is, mit a talaj tulajdonsága a rózsaillat képződésére szokott gyakorolni.

Kövér, erőteljes jó talajban álló s rendszeres ápolásnak alávetett rózsatőkénél, természetesen a virágok illatképződése is sokkal nagyobb mértékű lesz, mint olyanoknál, melyek kihasznált sovány talajban állva még el is hanyagoltatnak. Néha azonban mégis előfordul, hogy elhanyagolt, teljesen elnyomorodott rózsatökon, bár kicsiny, fejletlen, hanem feltűnőleg erősen illatozó rózsákat találunk. Ez a tapasztalás egyrészt csalódáson alapul, másrészt azonban élettani okokkal áll összefüggésben. Megpillantunk egy sovány, kiaszott talajban álló nyomorult rózsatön egy kicsiny, elcsenevészett nyiló rózsát; letépjük, orrunkhoz tartjuk s feltűnőleg erős illatán mintegy megütközünk. Igenis, — a csekély mennyiségű jelenlevő illat a kevés számú virágszirmokban halmozódik fel, mi pedig ez illatot egy kicsiny, de összepontosított fö-lületről kapjuk s miután azilyen rózsák igen hamar el szoktak viritani, a rózsácska a lét-érti küzdelemben rövid virágzása alkalmával illatát gyorsabban árasztja szerte.

Ha az illatozó rózsákat egy darab hajtással együtt lemetszük s azután vízzel telt edénybe helyezük, akkor a meleg napon s a hűvös árnyékban a nyílás és záródás, illatozás és nem illatozás tüneményét ezeknél is úgy észlelhetjük, mintha a tőn, a szabadban lennének, csakhogy ilyenkor a működés és nyugvás nem mutat oly élénk átmenetet. Az ily edényben tartott rózsákról lehullott szirmok árnyékos helyen beszárítva s valamely jól záró dobozba téve, kellemes illatukat még évek hosszú során át is megtartják.

A rózsza téli nemesítése gyökérnyakra.

Heger Boldizsártól Rodnán.

(Befejezés.)

A nemesítés legcélszerűbben a virág-házban, a kézben, kizárólag szemzéssel a T-metszésbe történik. Mindenek előtt a nemes szemet viselő paizsocskát igen éles késsel és különös gonddal metszem ki; mivel pedig ilyenkor a héj a fától igen nehe-

zen, néha éppenséggel nem válik le, egy kevés fát is hozzá metszek. Ez a metszés igen fölületesen végeztessék s miután ez időben nem igen van hiány galyokban, a nemes szemet, a mennyire lehetséges, vastagabb galyról választjuk le, hogy a héj kellő vastagsága mellett csupán csak igen kevés faanyagot legyünk kénytelenek hozzá metszeni. A paizsocska e nemesítésnél inkább rövidebbre és szélesebbre vétessék s lemetszés után metszlapjával lefelé egy darab vízbe áztatott s azután jól kifacsart vászondarabra helyeztessék, sőt ha az alany előkészítése huzamosabb időt igényelne, a paizsocskát egy kis üvegpohárral vagy porcellántégelylyel betakarhatjuk, de semmi szín alatt ne vegyük azt ajkaink közé, miként azt a nyári szemzésnél tenni szokás. Most a bekurtított s gyökerein is előkészített magonc gyökerzetét egy törülközővel körülcavarom s balkezembe véve, a szabadon hagyott gyökérnyakon, alkalmas helyen megcsinálom a T-metszést, melynek függőleges szárát csak oly hosszúra hagyom, mint a paizsocska hosszúsága. Ha a magoncok a szabadföldből elég korán ásattak kis nedves, porhanyós földben vagy homokban elég huzamos időn át fagymentesen tartattak, úgy héjuk most igen könnyen leválik s a paizsocska behelyezése semmiféle akadályba sem ütközik; — ily magoncokkal szintén élvezet dolgozni s a munka igen gyorsan is szokott menni. A bekötözésnél a raffiaháncsnak minden egyéb kötözőanyagok ellenében az elsőséget adom, csakhogy keskenyebb csikokat veszek s ezeket több menetben csavarom körül, mivel ez által a nemesítés helye sokkal biztosabban záratik el. Hogy a nemesítés helyét beviaszkoltuk-e vagy sem, nem sokat lendít a dolgon, hacsak a kötözést gondosan eszközöltük, ha azonban nagyobb biztonság okáért mégis viaszkolni akarunk, úgy hidegen folyó viaszkot használjunk.

A kész szemzések egyelőre nedves homokkal vagy laza földdel takarhatók le, a nemesítés helye azonban mindenkor szabadon maradjon. Ha egy csomó nemesítéssel

már elkészültünk, úgy azokat azonnal cserepekbe ültetjük, mely alkalommal azonban ugyanazon földet kell használnunk, melybe későbbben e nemesítvények a szabadban ültettetnek. A beültetett szemzések első öntözése nem fölülről történik, hanem elárasztás által alulról, a mennyiben a cserepeket vízbe állítjuk s hogy a nemesítés helyére nedveség egyáltalán ne juthasson, a gyökér nyakát a beültetés alkalmával a nemesítés alatt még vagy 1 cm.-nyire szabadon kell hagynunk. Az edények földjét a tenyésztés további menetében sem szabad a zuhánnyóval öntözni.

Ha ezzel a munkával is készek vagyunk, úgy az edényeket egyelőre valamely nedves, fagymentes helyre állítjuk, hol azután 6—7 napig maradhatnak. Ezen idő eltelte után a cserepeket a hajtató helyiségbe viszzük, hol igen lassan emelkedő hőmérséklet mellett, de soha 16° R.-on túl, gyenge hajtásnak lesznek kitéve. Ez a hajtás 2—3 hétig szokott eltartani, mely idő alatt a nemes szemeket naponkint át kell vizsgálni s ha köztük olyanokat találunk, melyek duzzadni kezdenek, melyeknek odatapadását tehát biztosra vehetjük, ezeket ismét a hidegházba viszzük, hol lassan lehűtve átteleltetnek, mi alatt még 1—2° R. hideg sem árt nekik; ha azonban képesek vagyunk e helyen a hőmérsékletet 0° körül fenntartani, úgy 95—98% eredményre biztosan számíthatunk.

A melegházban visszamaradt, meg nem tapadt szemzéseket eldobhatjuk, vagy ha az alanyok épek maradtak, belőlük magas törzseket nevelhetünk a szabadföldben.

A rövid téli nyugvás után rózsáink igen korán, hacsak lehet még márcziusban ültettetnek a szabadföldbe ki, még pedig az edény földjével együtt s a gyökérzet legnagyobb kimélete mellett, most pedig valamivel mélyebben, mintegy a nemesítés pontjáig. Az ilyen kiültetéshez az ágyásokat már ősszel el kell készíteni, nehogy a talaj süllyedése által károkat valljunk.

A tavaszi melegség fokozódásával ró-

zsáink is fokozatos fejlődésnek fognak indulni. Mihelyest a nemes hajtás 8—10 cm. magasságot ért el, a vadoncz felső csonkja igen éles késsel és igen nagy óvatossággal egészen a nemesítés harántmetszéséig vágatik le s e hely azután kevés földdel hantoltatik be. Ha ez ültetésnek nyáron át megadatik a kellő ápolás, úgy októberig vagy novemberig a legszebb szabadföldi áruczikkkel rendelkezünk a rózsapiacz számára.

Ezen vázolt eljárás lényegében nem egyéb, mint az alvó szemzésnek egy meszterfogással megrövidített folyamata; az alvó szemzés pedig mindenkor előnyösebb a hajtó szemzésnél, ennél fogva vevőinket rövidebb idő alatt igen szép és erőteljes bokortövekkel elégíthetvén ki, soha sem fogjuk azon panaszokat hallani, melyek különben a melegházban kieroszakolt téli nemesítvények elárúsításakor szoktak felmerülni. Kísérlet alá vettem e módszerrel néhány magastörzsű nemesítést is, ezekről azonban csak egy év múlva tehetek bővebb jelentést.

Egy sajátos rózsbetegség.

Válaszul Mikos K. hasonló cikkéhez.

Lhuillier István főkertésztől Tordán.

Fentti czim alatt Mikos K. úr igen figyelemre méltó tanulmányos cikket közölt a »Rózsa Ujság« ez évfolyamának 4-ik számában. Elmondja, hogy három évvel ezelőtt minő felfedezést tett sáppadozó betegeskedő rózsatőin és leírja, hogy miképpen szabadítá meg azokat a végenyészettől.

Nézetem szerint a betegség oka nem növényélődsi, hanem a rózsán előforduló penésztetű: *Aspidiotus rosae* volt. A beteg rózsák alanyául az erdőből hozott *Rosa canina* szolgált; éppen ez adja kezembe a tollat, hogy az erdőből hozott alanyoknak a penésztetvektől való megszabadítását e helyen közöljem.

A magastörzsű rózsaalanyokat még most is többnyire az erdőségek és a ligetek szolgáltatják, hol azok ősidóktól fogva el-

terjedve, gyökérhajtásaikkal tovább és tovább terjednek, helyenkint rendetlen csoportokat képezve oly sűrűen összenőnek, hogy az anyaaगत, mely rendesen kisebb a gyökérsarjagnál, egészen elfedik, elnyomják. Innét ered tehát, hogy az elnyomott, légiáratlanul elzárt idősebb szálak a gyökér nyakában megtetvesednek. Ezek a tetvek oly bámulatos gyorsasággal szaporodnak, hogy a meglepett bokorban minden egyes hajtásszál tövei rövid idő alatt meg vannak támadva. Ez a megtetvesedés különösen mélyebb fekvésű erdőben gyakori, hol a csipkerózsa bujábban tenyészhet s hol csaknem minden rózsatő kérge magában rejt a penésztetvet, míg a köves sziklás talaju ritkább erdőségekben alig akadunk nyomára.

Ha az ilyen erdei törzseket kerteinkbe ültetjük, úgy azokat gyökérhajtásaiktól szorgalmasan meg kell tisztogatnunk, mivel ezek által vétetnek át a törzson rajonkint szaporodó tetvek, melyek mindinkább feljebb és feljebb terjedve, végre a koronát is ellepik. Az így megszállt rózsatőnek alig van egyéb mentsége a kidobásnál, már a szomszédságban álló rózsák biztonsága végett is. A tetvektől megszabadítható a meglepett rózsatő még a következő módon is: egy 18—20 literes vízzel telt edényben feloldunk 10 gramm kékkövet (rézgálicz) s azután ez oldathoz frissen oltott meszből előre készített mesztejből $\frac{1}{2}$ kilót adunk, mire az egészet jól összekeverjük. Ezen folyadékkal a rózsatőt valamely meszelő, vagy ecset segítségével egészen bekenhetjük. Célszerű a bekenés előtt a rózsatőt egy tompaélű késsel megvakarni s a gyökér nyakáról a földet eltávolítani, hogy a meszes kékkőoldat a törzsgyökerekhez is leszívároghasson. Ajánlom még ez eljárást a rózsakertészeknek kiváltképpen tavasszal, midőn rózsáit a földből felveszi, vagy a bekötötteteket felbontja, mivel a meszes kékkőoldat minden tetvet, álczat, petét stb., de még bárminő növényélődsit is elpusztít s a míg a tőn ez oldatnak csak nyoma van, e veszélyes ellenségek nem képesek azon tanyát ütni. Másrészt a

meszes burokba jutott törzs egyéb külső befolyások ellen is megvédelmeztetik, a gyökér nyakához leszivárgó oldat pedig ott is megteszi a hatását, féken tartva a föld térgeit. Ez eljárást a kiültetett, szabadban álló egy vagy több éves rózsáknál alkalmazhatjuk.

Most térjünk át az erdőből hozott vadonczokhoz, melyeknél a tetveket alaposan szándékozunk kiirtani.

Az erdőből kapott vadonczok ágait, gyökereit szabályszerűen megnyessük; a gyökéren ejtett fűrészvágásokat éles késsel simára faragjuk, hogy ez által a callus képződését előmozdítsuk, mivel a fűrészszel tépett rostok szivacs módjára vízzel telnek meg s így azon hely, hol a legdúsabb gyökéretnek kellene képződnie, elrothad. — A vadonczok így megnyesve lévén, daróc vagy zsákdarabot terítünk tenyerünkre, és a vadonczot többszörös meghuzogatással megtörüljük; ez alkalommal a tüskék részben letördösnek, részben letompulnak s így az alany könnyebben is vehető a későbbi munkálatok alá. E törülgetésnél a gyökér nyakát is jól le kell dörgölni, hogy a kéreg e helyen különösen jól letisztuljon. A mennyiségnek megfelelő mészkékkő oldatot most valamely dézsában vagy kádban készítjük s a tökéletesen megtisztogatott vadonczokat ez oldatba mártjuk s csak ez eljárás után ültetjük azokat a téli nemesítéshez eserepekbe, vagy egyenesen a szabadba.

Ha vadonczainkat a leirt módon kezeltük, nem kell többé rettegnünk a penésztetvek, vagy egyéb élősdiek támadásaitól, sőt a kékkő hatása tudvalevőleg a különféle növényélősvi megbetegedések ellen is hathatós védelmet szolgáltat.

Tavaszi üdvözet.

... Ha eljönnek
Gólya, fecskék,
Virággal
Telnek meg
A kertecskék.

Légy általunk ez idén kétszeresen üdvözölve közeledő tavasz, Te, ki kerteinket,

erdeinket s mezeinket megifjítod, új életre keltvén Flora gyermekeit! — Nagyon is hosszú időn át tartotta tél ur ő kegyelme jeges bilincseibe verve földanyánk édes ábrázatát és pedig nem csak ott, a magas északon, hol még a törpe nyirfa is csak alig képes tengetni nyomorult életét, hanem itt nálunk Luxemburgban, a rózsák hazájában is, sőt még sokkal alantabb délen, hol sötétzöld lombzat közt az aranyos narancs piroslik.

De mindenek között a tózsatenyészítő táplálhatott magában alapos aggodalmakat az anyaföld kebelébe takart kedvenceinek sorsa felől. — Nem csoda tehát, hogy ösztönünk minket is kifelé készítetett a tél derekán rózsültetvényeink közé, midőn egyik napon némi olvadás következett be. Néhol a kései őszi esőzés és az erre következett kemény fagy, a rózsákra felhantolt földtakarót meglazította, helylyel-közzel egészen el is távolította s a hol egy-egy galyacska kikandikált, ott a fagy igen erős nyomokat hagyott maga után: a rügyek megfeketedtek, elfagytak. Ez a szomorú tapasztalat arra ösztönözt bennünket, hogy néhány szomszédos rózsát felbontsunk és megvizsgáljunk. Határtalan vala azonban örömünk, midőn a jól behantolt rózsákat teljes épségükben volt szerencsénk találni! — Tanulság: kedves rózsakedvelő barátom, soha ne higgy a ravasz télnek, lakjál bár oly helyen, a hol erősebb fagyok csupán kivételesen szoktak bekövetkezni; ágyazd be valamennyi rózsádat kivétel nélkül és igen nagy gondnal, mihelyest a téli hónapok bekövetkeznek; de mind ez még korántsem elégséges óvszabály, hanem nézz utána kedvenceidnek mindenkor, valahányszor a tél menetében olvadás, avagy esős időjárás következik be, minthogy ilyen alkalmakkor a földtakaró fel szokott bomlani, helyéből elmozdulhat s rózsáid elveszítvén gúnyájukat, könnyen áldozatául eshetnek a bekövetkezendő fagyoknak.

Ezek a vadonczok emitt a kert hátterében, melyeket mi kísérletképpen magas törzsek nevelése céljából ültettünk ide, hivatva vannak a fagy iránti ellenálló képessé-

gükről tanubizonyságot szolgáltatni. Valjon nem-e fog az ideí, különösen kemény tél bennük kárt tenni? Egy faj azonban valamennyi közül kiválik; úgy látszik, hogy a magas észak szülötte: még ma is egészen ép külemet mutat és éppen olyan vigan néz a világba, mintha csak enyhe őszi időjárás uralkodnék. Már e faj is érzi a tavasz közeledését, rügyei mintha duzzadnának.

A tél ugyan még hatalmasan küzködik a tavasszal a trónusért, azonban nemsokára még is csak le kell mondania minden további igényeiről. A hóvirág már kezd magáról életjelt adni s ez a rózsakedvelők vágyakozását is felébreszti; nemsokára ő is megkísértheti a tél zordonságai ellen beágyazott növényeiket kibontani és — megolvasni. Kívánjuk neki tiszta szívből, hogy ezen összeolvasásnál ne legyen kénytelen savanyu arczczal távozni gyermekei köréből!

Luxemburg, 1891. februárban.

Ketten Testvérek.

Rózsászati jegyzetek.

A szerkesztőség kísérleti kertjéből.

A Grandiflora értékéről. — Az utóbbi időben a *R. moschata*, var. *grandiflora* (Bernaix) tudvalevőleg »*Polyantha grandiflora*« helytelen elnevezéssel több oldalról, sőt általunk is ajánlatott magastörzsű alanyok tenyésztésére. Ez a rózsák szép sudaras és igen gyors növekedése által tényleg nagyon is czélszerűnek mutatkozott a mondott czélra, legujabb rávonatkozó észleleteink azonban rendkívül lesújtó ítéletet kénytelenek hozni fölé. Magvakról tenyésztve oly hihetetlen módon fajzik el, hogy csaknem egyetlen egy magoncza sem viseli magán az anyafaj bélyegét, sőt a származékok még egymás közt is nagy eltéréseket mutatnak, a mit mi abból következtetünk, hogy e rózsák nyiló

virágait a rovarok óriási mennyiségben szokták ellepni s így idegen párosodást idéznek elő. Ez okból dugványokról is kezdtük szaporítani, a mi különben igen könnyen is ment s csakhamar szép sudár hajtásokat kaptunk, ezeknél azonban hiányzik az alanyoktól megkívántatni szokott első főkellék, a télállóság. A lefolyt télen a 3-éves anyatőnek fiatalabb hajtásai teljesen elfagytak, bár ez a rózsák már mintegy 9 □ m. területű falat borított be. Igaz ugyan, hogy a lezajlott tél alkalmával hosszú ideig szokatlanul kemény hideg uralkodott, mely alatt a hőmérő nem ritkán — 18° R.-ra szállt alá, a rózsák azonban félig védett helyen állt. Fiatalabb, kétéves dugványtői szintén igen sokat szenvedtek, helyenkint teljesen megfekedtek s csak a hóval teljesen födött példányok maradtak teljesen épségben. Az észleletekből tehát önkényt következik, hogy ez a válfaj, legalább a szabadban álló magastörzsű rózsák alanyául, különösen zordonabb fekvés mellett egyáltalán nem használható.

Áttelelés. — Mindazon thearózsák, melyek még a nyáron begyűjtött száraz, nehéz, átrostált agyagfölddel lettek a fagy beállta után letakarva, nagyszerűen teleltek át. A takarás ezen módját igen melegen ajánlhatjuk. A készakarva nyitva hagyott magastörzsű rózsák közül tökéletesen elfagytak: Reine Natalie de Serbie, Honourable Georges Bancroft, Distinction, Comte Henri Rignon, W. F. Bennett. Igen sokat szenvedtek, de megmenekültek: Mad. Bérard, Gloire de Dijon, Grace Darling. Jól átcusztak: Mad Alfred de Rougemont, La France, Camoëns és különös módon a Louis Philippe bengálrózsák, mely csupán véletlenül maradt nyitva. A többi keményebb fajtájú remontánsok többé-kevésbé jól átteleltek.

B i r á l a t o k.

Mad. Eugéne Verdier.

Thea. — Levél, 1882.

Színes ábrával.

Világosabb vagy sötétebb arany- vagy bórsárga, belsejében mindenkor sötétebben színeződve, a szirmok külső lapja valamivel világosabb; igen szép sárga szín, mely különösen az őszi virágzás alkalmával mutatkozik teljes pompájában. Nagy, jól telt, szépen alkotott, virágszirmai igen szilárdak, ennél fogva virágzása még a nyár forróságában is meglehetősen tartós, egyenes deli magatartású, kellemes theaillatot áraszt. Porodái mérsékelt számban fordulnak elő s a belső szirmok színével birnak; bibeszárak számosak, világosan színezettek, csaknem négyzetes kétosztatu tálcákkal. Kehelyszirmok jól fejlődtek, kissé megrövidültek, röviden hegyezettek, belülről fehéren nemezések, kívülről érdesek, helyenkint karminpirossal barnítottak, csak néhány elszórt szőrmirigygyel a külső szirmok szélein, melyek néha változékony, alig fejlődött sallangos fognyujtványokkal vannak ellátva. Maghon jól ki van fejlődve, rövid kehely alakú, fölül csak igen gyengén befűződött, egyik oldalán karminnal barnított, különben kopasz s gazdagon szürkésen hamvas. Virágszár megrövidült, merev és igen szívós, egészen kopasz. Murvácskák mindenkor páratlanok, többnyire keskenyek, néha levélalakulag kiszélesednek, kivételesen hiányoznak; az alap tulsó oldalán egy 3—5-leveles lombozat foglal helyet. Levélnyel erős és szilárd, alul csupán néhány rövid kampós tüskével és sertés mirigyekkel borított; fölül egész hosszában szélesen és sekélyen barázdás, mely barázda szélein egyenlőtlen mirigyek foglalnak helyet. Melléklevelek hártványok, a hajtások csücsztájékán kissé kiszélesedők, az alsó részeken sokkal keskenyebbek, hosszú keskeny, nagyon szétálló fülcsücsökben húzódva ki, széleiken finoman mirigyesen rojtosak. Lombozata mérsékelt sűrű, többnyire szabályosan 5-leveles; a rövid-petéded, széleiken szabálytalanul fűrészelt

levelek igen szilárdak és állandók, fiatal korukban a fiatal hajtásokkal együtt pirosan színezettek, későbbben fényesen sötétzöldek. A bokor növekedése igen erőteljes, sudaras, csaknem kapaszkodó, de nem sűrű; erős, néha zeg-zugosan bogas hajtásai csak egyes, gyenge fejlettségű karminpiros tüskékkel vannak fegyverezve. Virágzata nem igen dús, a hajtások végén többnyire egyedülálló, ritkán többszörös, szakadatlanul megújuló.

Mint kitünő nyári és őszi viritó rózsza, mindenesetre az elsőrendű kerti rózsák közé tartozik; melegházi hajtásra is szokták használni, miután azonban nem valami gazdagon virágzik, ritkán akadunk rá a melegházakban. Igen erős sudaras növekedése következtében leghelyesebben csakis gyökérnyakra nemesíttessék, mely alakjában falak és kerítések díszítésére is alkalmazható. Nyessése mint a Gloire de Dijon-nál hosszúra vettessék s miután ez a faj nem nagyon érzékeny, télire könnyebb takaróval is beéri. Igen szép magoncza az ismeretes Gloire de Dijon-nak.

Murillo.

Remont. — Fontaine, 1862.

Középnagy, féligtelt, rézvörös színű, sötétebb bársonyos árnyékolattal, alig észrevehető lillával elfutódva, a hátsó lapon sötét amarántvörös; tökéletesen alkotott, kellemesen de gyöngén rózsailatos. Porodák számosak, a jól kifejlődött, kissé egyenetlen fölületű korong külső széleiből kiindulva, fonalaik izmosak, karminnal árnyékoltak, a portokok szintén jól fejlettek, de a himsejtek vagy hiányoznak, vagy elkorcsosultak. Bibék egy összeszorult, de össze nem tapadt szőrös kévében nyulnak előre a kehelycső rovátkos szélü nyilásából, tálcáik féloldalosak, fejletlenek. Kehelyszirmok fejlettek, megrövidültek, rövid hegyes csücsban végződnek, a külsők szélén néhány sallang foglal helyet, a belsők épszélűek, külső lapjuk karminnal bőven barnított, érdesen homályos, pirosan sertemirigyek, a külsők csücsa erősen ormolt;

belül sűrű fehér nemezes gyapjazattal bélelték. Maghon rövid, kicsiny, fölül alig befűződött, világoszöld, elszórtan szőrmirigyes, alul egy vagy két keskeny levélalakú, szélen pillásan mirigyszőrös, néha fehér gyapjas murvával.

Levélnyel erős, kissé rövidebb, alul csak néhány kisebb tüskével fegyverezve, fölül egész hosszában barázdás, melynek mentén több piros szőrmirigy foglal helyet. Melléklevelek hártásak, a hajtások csucsán kissé kiszélesednek, alantabb vonalasan keskenyek, hosszú gerelyalaku, szétálló csucokban végződnek, széleiken pillásan mirigyszőrösök. Lombozata ritkább, szép teltzöld, a virágzó hajtások csucsán 3-leveles, alantabb s a meddő hajtásokon 5-leveles. A jól kiszélesedő levelek széleiken igen szabálytalanul s csak nagyon sekélyen fűrészeltek. A bokor növése erősen sudaras, világos-zöld hajtásai sűrűn álló apróbb, kissé sarlóalakulag meggörbült tüskékkel s ezek közt a csúcs felé

egyenes, néha mirigyes sertetüskékkel fegyverezettek. E faj tehát nagyon is magán viseli a *Rosa gallica* jellegét. Virágzata dús, közönségesen hármásával álló; öt év lefolyása alatt nem tapasztaltuk, hogy megújult volna. Korán szokott virítani s meglehetősen hamar elvirágzik. Félmagasan vagy magasan nemesíthető, nyesése erős növése dacára rövidebbre vették, minthogy előbbeni évi hosszú meddő hajtásai be nem kurtitva csupán a csucson hoznak virágzó hajtásokat, míg alsó részletük üres marad.

Csak mint szabadföldi rózsza jöhet tekintetbe s így korai szép bársonyos virágzata folytán a többi közt jól megállja helyét. Télire nem igényel takarót, sőt az imént lefolyt hallatlan zordon tél alkalmával nyitva lévén, csupán éretlenebb hajtásainak csucsai fagytak el; igen zordon fekvés mellett könnyű takaróval is beéri. Nevét e rózsza egy spanyol festő tiszteletére kapta, eredete azonban ismeretlen.

Általános kertészet.

Törvény a vadokozta károkról Németországban. — Az elmúlt igen szigorú és hóban bővelkedő tél tudvalevőleg bőséges okot szolgáltatott sok gyümölcskertész ama panaszának megújítására, hogy a vad, nevezetesen pedig a nyulak, fiatal gyümölcsfáik állományában óriási pusztításokat visznek véghez s így a kevésbé vagyonos gyümölcskertészt esetleg tönkre tehetik. A németországi kertészek tudvalevőleg ismétlen folyamodtak a parlamenthez egy vad-kár törvényczikknek életbeléptetéseért. A tárgyalások e tekintetben már befejeztettek s az urakházának már be is nyújtott egy törvényjavaslat. Ez a javaslat következőleg hangzik:

§. 13. A felügyelő hatóság gyümölcsösök-, szőlők, konyha- és virágkertek, valamint faiskolák tulajdonosait felhatalmazhatja, hogy a nevezett telepítvényekre behatoló madarakat és vadat, melyek ott károkat okoznak, löfegyverrel elpusztíthatja. A vadászat jogi tulajdonosa követelheti, hogy az így elejtett vadak, amennyiben va-

dászati jogosítványához tartoznak, a szokásos lövéspénz lefizetése után átengedjék.

Ezen felhatalmazás képviseli a rendszeres vadászjegyet. Nem adható azonban oly személyeknek, kiknek a vadászjegy kiszolgáltatása meg nem engedhető és egyuttal visszavonható.

A németországi kertészek úgy látszik ez intézkedéssel egyáltalában nincsenek megelégedve; a »Deutsche Gärtner-Zeitung« ez évi 6-ik számában azt véli, hogy ezen törvény a gyakorlatban hihetőleg nem is lesz kivihető s miután ez aggodalmát többé-kevésbé helyesen indokolná, örömmel üdvözli a földművelési minisztert, ki e törvényjavaslatot jelenlegi formájában szintén nem tartja elfogadhatónak, a mennyiben véleménye szerint az nem óvja meg a kertészek érdekeit; egyuttal idézett lap még azon aggodalmának is kitejezést ad, hogy a felsőház a czikkben még inkább rontani fog.

Legujabb időben magyarországi lapokban is merültek fel többszörös panaszok

a vadak által okozott károkról a gyümölcs-fakertészek itt is komoly lépéseket szándékoznak tenni hasonló intézkedés kieszközölhetése végett.

A károkat szenvedő üzletkertészek kívánsága nem kevesebb, mint hogy »a vadászat jogi tulajdonosai a vadak által okozott károkat megtérítsék.«

Én a kertészeti szaklapokban már elejétől fogva figyelemmel kísérem e kérdés kibontakozását s miután a kertészetet éppen oly szenvedélylyel üzöm, mint a vadászatot, de egyuttal mindkettőben csupán tevékeny »működvelő« vagyok, megkísértem e helyen a kérdést egészen tárgyilagosan megvitatni:

1. Az üzletkertész természetesen azt óhajtja, hogy telepítvénye a kártokozó vadaktól biztonságban legyen.

2. A vadászat jogtulajdonosa azt óhajtja, hogy területén minél nagyobb legyen a vadállomány.

3. A községek, vagy más birtokosai valamely vadászterületnek azt óhajtják, hogy a vadászati jogot minél magasabb haszonbérleti összegért értékesíthessék.

4. A pénzügyminiszter az állampénztár részére úgy a kertészettől, mint a vadászat-tól a legmagasabb adóösszeg fizetését óhajtja.

Tisztán áll tehát előttünk, hogy az üzletkertész urak ezen kívánságukkal négyféle érdeket érintettek, nem is véve tekintetbe a kérdéssel összefüggő kisebb ipari és kereskedelmi érdekeket.

Megkísértem most a legtágabb jogi értelemben megoldásához közelebb hozni e kérdést:

ad 1. Az üzletkertész telepét a vadak ellen legjobban megvédelmezheti tisztességes kerítés által. Egy terület, melyen fák, cserjék, fűzelék- és virágfélék üzleti szempontból tenyésztetnek, *kertnek* nevezetük; kert alatt pedig az egész világon egy az ember és állattól nagyobb erőszak alkalmazása nélkül áthatlan kerítéssel ellátott területet szokás érteni. Ennél fogva egy üzletkertésznek sem kellene addig üzletkertet telepítenie, míg azt tisztességesen bekeríteni nem képes.

ad 2. A vadászatra jogosított bérlő vagy tulajdonos, csak akkor fog magas vadállományal rendelkezni, ha a vadat különösen a tilalmi időszakban védelmezi, a ragadozókat pusztítja s hóborítás alkalmával kellőleg táplálja. Nem kell hinnünk, hogy a vadászat csupán abból áll, hogy szabad időben nyakra főre lőjük a vadat, a tilalom alatt pedig a puskát szegre akasztva területünknek utána sem nézünk, mert a tisztességes vadász éppen a tilalom alatt ügyel fel legjobban vadjaira, fáradságot és költséget nem kimél s ha kell, bőségesen táplálja nyulait, őzeit és foglyait, melyeknek ilyen ápolás mellett egyáltalában eszük ágában sincsen a csak szükségből érintett gyümölcsfák héját lerágni. *Probatum est!*

ad 3. A felügyelő hatóságnak a kertészet és vadászat érdekeit sokkal inkább szívükön kellene viselnie, mint azt különösen Magyarországon teszik; ez esetben a kertész nagyobb forgalmat érhet el, a vadász pedig nagyobb bért képes a terület tulajdonosának, első sorban a községeknek fizetni, melyekből azután önkényt következnek, hogy:

ad 4. a pénzügyminiszter az e tárgyakra vonatkozó előirányzatot év végével a begyűlt összeg által messze tulszárnyalva találná.

Mi lenne annak következménye, ha pl. egy törvény hozatnék, mely a kertészek kívánalmát betű szerint érvényre juttatná? — Gondoljunk magunknak hanyag üzletkertészeket, kik üzletkertjük kerítését teljesen elhanyagolnák, minthogy »a vadászat jogi tulajdonosa a vadokozta károkat ugyanis megtéríteni tartozik.« — Egy ily rendelkezés következményei felől egészen fölösleges szót vesztetni; a vadászat teljesen megszűnnék s így az azzal járó összes jövedelmek elesnének a községektől, a vadászterületek magánbirtokosaitól és az állampénztártól. Véleményem szerint a fönntidézett törvényszakasz Németországban már ily enyhe alakjában is éreztetni fogja ez irányban hatását.

Sokkal korszerűbb s a civilizáció igényeinek is megfelelőbb lett volna, ha a

német kertészek a sok ülésezés és kérelmezés helyett először is tisztába jönni iparkodának a kert fogalmával s azután kerteik kerítését tisztességesen helyreállítanák.

Kertész Hubert.

A szőlőtő kettős párosítása. — A phylloxera által létrehozott pusztítások tudvalevőleg okot szolgáltatnak számos sürgős kísérletezésre, hogy a mennyire csak lehetséges, legalább nemesebb szőlőfajtáinkat ne engedjük végképpen kipusztulni. Miután a phylloxera az amerikai fajokban kárt nem tehet, eleintén azon javaslat lépett előtérbe, hogy a mi fajainkat amerikai alanyokra nemesítsük. Nem sokára általános lett a panasz, hogy a nemes vesszők rosszul tapadnak az amerikai alanyokra s hogy az így nyert tőkék csak rövid életűek lévén, az ily nemesítéseket alig, vagy éppen nem érdemes továbbra is foganatosítani. Később azután fölmerült az eszme, hogy az amerikai ellenálló fajokat a mi finom fajtáinkkal keresztezzük. Tényleg létre is hoztak így nevezetes korcsalakok, de kisült, hogy ezek nem bírnak ellenálló képességgel.

Ha már most egy ilyen korcsalakot amerikai alanyra nemesítünk, úgy az ott jól és tartósan meg fog tapadni s ha ezen jól megtapadt korcsra most még a hazai nemes venyigét nemesítjük, akkor ez is jól megtapad s nyerünk így e kettős nemesítés által egy tartós, hazai fajból álló tőkét. Ez az eszme természetesen igen szép, sőt a kertészet alapelveivel teljesen megegyezőnek is látszik, csak hogy még nagyon tju s így még a gyakorlati kivitelnek egész sorozatára lesz szükségünk, hogy e szép szőlőszeti kérdést magától a természettől lássuk megoldva. Mindenekelőtt egy igen jó közvetítő korcsalakra van szükségünk, mert e módszer jövője tisztán ezen a korcsalakon fog eldőlni.

„**Charles Cognée**“ körte. — Egyike azon legérdekesebb körtefajoknak, melyek gyümölcsének íze egyébbel össze sem hasonlítható. Ez a faj Troyes-ben egy műkedvelő által magról neveltetett s a tenyésztő nevét viseli. A gyümölcs meglehetősen nagy,

alakja kissé rendetlen, pufókos körületű, majd erősen hasalt, máskor retek alaku avagy hengeres; hámja csaknem sima, olajos, citromsárga, néha aranyossárga, napoldalán rózsaszínűen pontozott és márványolt. Husa fehér, a magtok környékén kissé szemcsés, olvadózó, rendkívül leves, édes, gyengén savankás, könnyed keserűmandola zamattal. Érés ideje február-márczius, a mely ideig igen jól el szokott állni. E kitünő faj fája erőteljes fejlődésű és igen bőven terem, minden formában nevelhető, de csak vadkörte alanyokon diszlik szépen. Birsalmára, vagy más alanyokra nemesítve eleintén szépen fejlődik ugyan, de későbbben elsanyarul és termésében is visszahanyatlak.

Aralia Maximovitzi. — Igen szép és különösen télkemény, eddigelé még nagyon kevés figyelemre méltatott diszcserje. Leveli a himboj-éhoz (ricinus) hasonlók, törzse és hajtásai szép nagy barnapiros, sárgán szegélyezett háromszögletes tüskékkel vannak fölfegyverezve. Maga a törzs, a levélnyelek és a levélerezetek fényes feketén színezettek. Nagyobb csoportokhoz, vagy ötösével és hármásával ültethető, sőt mint egyesén álló bokor gyepterületen, szintén igen diszes jelenség.

Abutilon erectum. — Minden eddig ismert fajtól és válfajtól eltérő egészen új válfaj. Egyenesen felmeredő virágai narancspiros színűek; bokra erős fejlődésű s gazdag virágzatát folyton megújítja. Kramer & Son czégtől Marionban (Jowa) kéthüvelykes virágedényekben szállítatik.

Staphylea colchica. — Egy igen csinos bokor, rikitó fehér színű egyenesen felfelé meredő virágfürttel. Az egyes virágok tetemesen nagyobbak, mint a Staphylea pinatánál s ezért az előbbinél sokkal értékebb. A meglegházi hajtásra igen előnyösen használható, miután a csokorkötéshez pompás és hálados anyagot szolgáltat.

A czimethéj hamisítása. — Sok háziasszony, a különféle eledlek fűszerezésére használtatni szokott czimethéjat, köznyelven fahéjat, porrátört állapotban szokta a fűszerboltokban bevásárlani. Hihetőleg már több

takarékos háziasszonynak feltűnhetett, hogy a porrá őrölt fahéjból ugyanazon ár mellett többet kapott, mintsem az egész darabokban árult portékából, holott a porlasztottnál a porlasztás költségei a cikket szükségképpen megdrágítják. A kereskedőknek ilyenforma bőkezűsége azonban csakhamar kitűnik azon egészség-rendőri vizsgálatokból, melyek itt-ott néhanapján megejtetnek. Ezek a vizsgálatok kiderítették, hogy a vād czédrusfából készült s már kiürült szivarskatulyák megőröltetnek, az így nyert, színére nézve a czimetkéreg színével megegyező por pedig czimetolajjal: *Oleum cassiae cinnamomeae* val megszagossittatik s czimetpor név alatt árultatik. Ebből a faporból természetesen többet is adhat, mint a valódi czimethéj porából. Tanulság: háziasszonyok vegyetek czimethéjat mindenkor egészben s ne sajnáljátok az összetörés csekély fáradságát, ha nem akartok szivarskatulyát élvezni.

Két újabb szamóczfafaj.

Noble. — Rendkívül kellemes ízű váltaj, különösen nagy és fölötte termékeny, fénylő narancs-karmin szinezetű, husa skarlátpiros. Első rendű piaci gyümölcs s valamennyi piaci fajnak fölötte áll, a mennyiben a szállításra különösen alkalmas s a londoni piacon mindenkor a legmagasabb áron szokott elkeln.

The Gold. — Legfinomabb minőségű szamócza. 1886-ik évben Bostonban tartott juniusi szamóczakiállítás alkalmával tenyésztője az ezüstéremmel jutalmaztatott meg. Átalában a kiállítás gyöngyének tartották a finom ízlésű amerikaiak.

Madársóska. — Öregebb erdőségekben, különösen pedig a patakok mentén árnyékos, mély fekvésű sötét helyeken tenyészik az alacsony madársóska: *Oxalis acetosella*, néha óriási mennyiségben. A herelevélhez hasonló fiatal levelei e növénykének korántsem oly porhanyók, mint a kerti sóskaé, azonban a konyhában mégis felhasználhatók, a mennyiben igen kellemes savankás mártást készíthetni belőlük. Nagyobb

forróság alkalmával a levelek bőrnemű szivóssággal bírván, e czélra nem fordíthatók.

Uj burgonyafajok gyors szaporítása.

— Az angol kertészeti szaklapok egy különös módszert ajánlanak a burgonya gyors szaporításához, mi új fajoknál előnyösen lenne alkalmazható. A burgonyából kinövő hajtásokat szorosán a gumón metszük le s azután eldugványozzuk. A későbbben megjelenő hajtásokkal ismét így bánunk el s így sikerül egyetlen gumóról számos apró bokrocskakat nyernünk. Az ilyen kezelés által nyert bokrok termőképessége természetesen nem valami nagy, azonban határozottan kifizeti magát. — Ezt a módját a burgonya-termelésnek valahol már olvastuk, csak hogy ott erre a czélra a burgonyahajtások mellék-hajtásai lettek ajánlva, még pedig nem a kora tavaszi időben, hanem mikor a burgonyát a szabadban először szokták kapálni.

Victoria regia. — (Ábrával.) Ezen különösen érdekes, a meleg égélj tartományiban otthonos vizinövény kertészeti körökben immár eléggé ismeretes, tenyésztése azonban az azzal összekapcsolt nehézségek miatt nálunk és égélji vonalunkban csak kivételesen s ekkor is nagy költségek mellett üzetik. Egy észak-karolinai magánbirtokos az elmúlt esztendőben kísérletet tett e növény szabadbani tenyésztésével a saját kertjében. Az első kiültetett *Victoria regia* egy hideg juniusi éjjel után elpusztult. Ezen kudarcz után egy második példány lett kiültetve és ez sokkal szerencsésebb volt, minthogy szeptember hó első napjaiban kifejlesztette virágzatát.

A növény öt levelet fejlesztett, melyek közül a legnagyobb 158 cm. átmérővel bírt s egy 12 éves, 32 kilogramm súlyu leányt csónak módjára elbirt. Mellékelt ábránk e növénynek pompás fejlettségét tisztán visszaadja, a mennyiben fényképezésű lemezre természetihven van levéve.

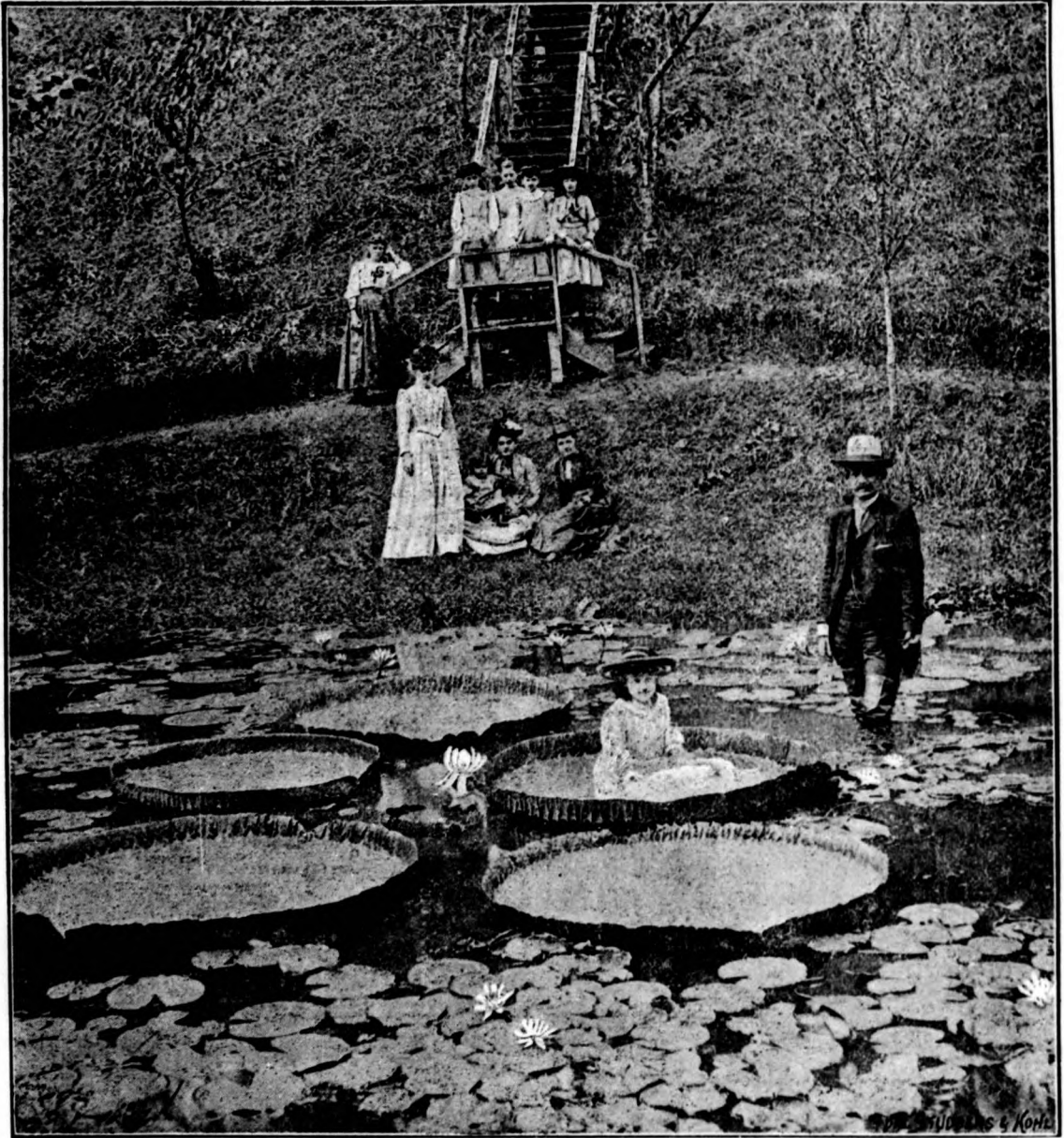
A *Viktoria regia* virágzási ideje minden esetre csak igen rövid időre szorítkozik, néha alig tart két napon át. Nevezett növény tenyésztője egyik virágját levágta s magával vitte lakásába, hol az általános csodálat tár-

gyává lett. A szép fehér virág csakhamar pirosasan elfutódott, mely színezet befelé még élénkebben mutatkozott; teljesen kinyilva 35 cm. átmérővel bírt. A *Victoria regia* virágzása ezen a vidéken igen ritka jelenség, s így mindenki, ki ezen vizinövényt virágozó

műcsarnokban, (Stefánia-ut) Budapesten. A kiállítás programjával az érdeklődőknek készséggel szolgál a kiállítási bizottság.

A szerkesztőségnek beküldött árjegyzékek.

Mauthner Ödön Budapest, Andrásy-ut

állapotában látta, meglelégedéssel fog e jeles tüneményre visszagondolni.

Virágkiállítás Budapesten. — Az »Országos Magyar Kertészeti Egyesület« hatodik tavaszi nagy virágkiállítását ezidén április 25-től május 1-ig tartja meg a városligeti

23-ik sz. Képes fő-árjegyzék az 1891-ik évre. *Veriand Bernhardt, Leitmeritz, Csehország.* Főárjegyzék magvokról és növényekről, az 1891-ik évre.

Mühle Vilmos, Temesvárt. Főárjegyzék magvokról és növényekről, 1891-ik évre.

Lévêque & Fils horticulteurs, Ivry-sur-Seine, rue de Liegat 69. Catalogue horticole.

Max Deegen, Köstritz in Thüringen. Főárjegyzék györgyikékről, rózsákról, gladiolusokról stb. 1891-re.

Ź. C. Schmidt in Erfurt. Árjegyzék gyümölcsfákról, bogyárokról, diszcserejékről, gyepübokrokról és rózsákról, 1891-re.

Prakt. Gartenbaugesellschaft in Frauen-

dorf bei Vilshofen, Niederbayern. Képes főárjegyzék 1891-re.

Gebrüder Ketten in Luxemburg. Legújabb rózsák árjegyzéke 1891-re.

C. Deegen in Köstritz, Thüringen. Kivonat a főárjegyzékekből.

Ź. C. Schmidt in Erfurt. Élővirágokból készült kötési munkák árjegyzéke.

Uj rózsafajok.

Eifel Multiflora. Lévêque et f. — Élénk-vörös színű virágokkal, növése kúszó, mint a De la Grifferraie-nál, melytől származik. Egyszer, de tartósan virít.

Fair Rosamond. Multiflora. W. Paul. — Test-rózsaszínű, rózsapirosan árnyalt virágai nagyok, teltek. Bokra erős növéssű és dús virágzatu.

Giffard. Multiflora. Lévêque et f. — Szintén a De la Grifferraie származéka, melylyel különben növéssre és viritásra megegyezik, csak hogy gazdagon megjelenő virágai szép élénk világos karminpirosak.

Crimson Globe. Muscosa. W. Paul. — Virágja sötét karminpiros, nagy, telt, gömbös, bimbója szépen mohos. Erős bokra ernyős virágzatu.

Mlle. Marie-Louise Bourgeois. Muscosa. Corboeuf. — Növéssre erős, virágja gyengéd testszínű, külső krómsárga alappal; nagy, telt, igen illatos.

Amanda Casado. Thea. Pries. — A bokor meglehetősen erősen nő. Virágja sárgás rezesszínű, külső szirmjai rózsásak, néha fehèresen márványolt, meglehetősen nagy, telt.

Antoinette Durieux. Thea. Godard. — Bokra jól fejlett; virágja sötét krómsárga, kifelé elhalványuló, középnagy, telt.

Docteur Dusillet. Thea. Reboul. — Virágja a középben lazacsárga, a szirmok csúcsa világossárga, a szegélyszirmok árnyalt rózsaszínűek. Nagy, telt, bokra alacsony, csaknem fegyvertelen, dús virágzatu.

Docteur Grill. Thea. J. Bonnaire. — Az Ophirie magoncza, párosítva a Souv. de Victor Hugo-val. Eleintén rezessárga, később világos rózsaszínű, középnagy, telt, bokra erős fejlődésű.

Général D. Mertschansky. Thea. Nabonnand. — A bokor igen erős növéssű s gazdag virágzatu; virágja test-rózsaszínű, középben élénkebb; nagy, telt, egyenes tartású; bimbója félignyitult, könnyen felnyitló.

Jaune Nabonnand. Thea. Nabonnand. — Virágja krómsárga őzszínnel elárasztva, középben gyengén rezessű; igen nagy, telt, bimbója megnyitult, könnyen felnyitló; bokra erős fejlődésű, gazdagon virágzik.

Jenny Dauzac. Thea. Reboul. — Virágja világos kanárisárga, szirmjai rojtosak, a külsők fehérek; nagy, igen telt, könnyen felnyitló.

La Chanson. Thea. Nabonnand. — A bokor igen erős fejlődésű; virágja élénk karminrózsás, gyöngyösen fénylő, középben sötétebb, aransárga; igen nagy, telt, egyenes magatartású, bimbója jól megnyitult. Isabella Nabonnand × Général Schablikine.

Mad. Creux. Thea. Godard. — A bokor igen erős növéssű; virágja fakórózsaszínű érczesen elfutódva; külső szirmjai könnyen nyitnak fel.

Mlle. Madeleine Delaroche. Thea. Corboeuf. — A bokor erős, kúszó növekedésű, igen dús virágzattal. Virágja test-rózsaszínű, nagy, igen telt. A Mathilde Lenaerts származéka.

Mlle. Thirion-Montauban. Thea. Puyraveaud. — Igen erős bokor pirosan hajtásokkal. Leveli pirosan szegélyezettek, bimbója kerek, egyesével álló. Virágja serlegalakú, nagy, igen jól alkotott, szép fehér, a középben világossárga, a szirmok szegélye rózsaszínű, néha pontozottan szepplős. A Shirlei Hibbert származéka.

Maria Scholz. Thea. Pries. — Virágja igen sötét rózsaszínű, középben téglapiros, igen nagy, igen telt. Bokra erős fejlettségű, gazdag virágzattal.

Maurice Rouvier. Thea. Nabonnand. — Virágja gyengéd rózsaszínű, kissé pirosan erezett, külső szirmok halványabbak; igen nagy, igen jól telt, bimbója hosszas, könnyen kinyitlik. Bokra erős növéssű.

Souvenir de Pierre Magne. Thea. Puyraveaud. — Virágja középnagy, féligtelt, szép chinai rózsaszínű, fenekén rezessű, a szirmok hátsó lapja sötétebb; bimbója megnyitult. A bokor erőteljes, szép fejlődésű,

egyenes hajtásokkal. Souv. de David d'Angers
× Mad. Bérard.

Carmen Sylva. Thea-hybr. Heydecker. — Virágja rózsás tejfölszínű, közepén fénylő világos karmin; nagy, telt, egyenes tartású, egyesével álló; bimbója megnyult, könnyen felnyílik. Erős fejlődésű bokra gazdagon s folyton virágzik. Korai hajtató faj.

Mad. Baboud. Thea-hybr. W. Paul. — Virágja selymes chinai rózsaszínű, igen nagy, telt, gömbidomu, igen illatos. Erős fejlődésű bokra gazdagon virágzik.

Pink Rover. Thea-hybr. W. Paul. — A bokor meglehetősen erős, félig kúszó. Virágja halvány rózsaszínű, közepén sötétebb, nagy, telt, igen illatos; bimbója hosszas; igen gyengéd színezet.

White La France. Thea-hybr. Grouys & Th. Field. — Egészen fehér, közepén rózsaszínű elpirulással. Fejlődése, virágzata és alakja mint a La France-nál, melynek állítólag állandósított sportja.

Mlle. Josephine Viollet. Nois E. Levet. — A vastagfajú bokor fejlődése erőteljes. Virágja rezessárga, külső szirmai fakórózsaszínűek, néha rózsásan kifehéredők; igen nagy, jól telt, bimbója megnyult, könnyen felnyílik, illatos. Ophiric × Maréchal Niel.

Mlle. André Worth. Bourbon. Lévêque & f. — Bokra erős növéssű; virágja nagy, telt, különös szép alkotású, fehér, gyengéd rózsaszínnel, vagy karminnal elmosódott. Igen gyengéd színezet. Gazdagon virágzik és jól remontál.

Belle Ivryenne. Rem. Lévêque & f. — Igen erős fejlődésű bokra terjedelmes szürkés-zöld lombozattal diszitett. Virágja nagy, tömötten telt, jól alkotott és könnyen felnyíló, fénylő rózsapiros, fehérrel és karminnal árnyékolva.

Comtesse de Berniss. Rem. M. Liabaud. — A bokor erőteljes, egyenes, pirosas hajtásokkal. Virágja nagy, telt, élénk rózsaszínű. Gazdag virágzata jól megújul.

Crimson Queen. Remont. W. Paul. —

Bokra erős növéssű; virágja bársonyos karmin, közepén tüzipirossal elénkített, külső szirmai gesztenyés barnán árnyaltak; igen nagy, telt, gömbös alkotású.

Dowager Duchesse of Marlborough. Rem. G. Paul — Tiszta rózsaszínű, nagy, telt, gömbalaku, kellemesen illatozó; bokra erős növekedésű. Javított Auguste Mie.

Général Korolkow. Rem. Lévêque & f. — A bokor igen erős fejlődésű, sötétzöld lombozattal; virágja nagy, telt, szépen alkotott, sötét karminpiros, bíboros barnával elárasztva.

Mad. Brault. Rem. Lévêque & f. — Bokra erőteljes, levelei lándzsásak, világos-zöldek; virágja nagy, telt, igen jól alkotott, szép mázos világos rózsaszínű.

Mad. Cécile Morand. Rem. Corboeuf. — Bokra csak mérsékelt növéssű, igen dús virágzatu. Virágja sötét karminpiros, nagy, telt.

Mad. Pierre Liabaud. Rem. Liabaud. — Virágja testszínfehér, nagy, telt, boltozottan alkotott, bokra erős fejlődésű. A Mad. Isaac Pereire származéka.

Mad. Théodore Vernes. Rem. Lévêque & f. — Bokra erős növéssű, lombozata sötétzöld; virágja nagy, telt, jól alkotott, élénk rózsaszínű, a szirmok szélen világosabb.

Mistress William Watson. Rem. A. Dickson. — Virágzata halvány rózsaszínű, nagy, jól telt, gömbös alkotású; a bokor erős fejlődésű. Mad. Vidot × Merveille de Lyon.

Professeur Chargeraud. Rem. Lévêque & f. — Virágja nagy, telt, jól alkotott, márványoltan sötétpiros. Bokra erős fejlődésű, szép lombozata sötétzöld.

Professeur Lambin. Rem. Lévêque & f. — Virágja nagy, telt, szép alkotású, élénk rózsaszínű, nagy világospiros. A bokor erős fejlődésű, gazdag virágzatu.

T. W. Girdlestone. Rem. A. Dickson. — Virágja fényes cinóberpiros, lackvörössel elárasztva; igen nagy, telt, kellemesen illatozó. Bokra erős növekedésű, virágzata dús, igen jól megújul.

Irodalmi szemle.

Katechismus der Rosenzucht. Irta Hermann Jäger, kiadja J. J. Weber Lipcsében, 52 a szöveg közé nyomtatott ábrával. E csinos művecske rövid de velős kivonatban mind azt magában foglalja, a mit a rózsakertésznek, vagy a műkedvelőnek a rózsatenyésztésről tudnia kell. Gyönyörű külsejét tekintve, e művecske a szalon asztalán is megtalálja méltó helyét. Ára 2 márka (1.20 kr.)

Haage's Cacteen-Cultur. Kézikönyv a kaktuszok és husos növények kedvelői számára, sok ábrával. Kiadja W. Mark kertészeti könyvkereskedő Erfurtban. Ára bérmentes küldéssel 2 márka 20 fillér. (1 frt 30 kr.)

Flora Carpatorum Centralium. — A közép-kárpátok flórája, különös tekintettel a magas Tátrában előforduló phanerogam- és edényes cryptogam-növényekre. Saját és mások észleletei után összeállítottak Ernst Sagorsky és Gustav Schneider. Kiadja Ed. Kummer Lipcsében. A gyönyörű illusztrációkkal ellátott nagyobb szabású munka ára 20 márka. (12 f. o. m. é.) Egy ily gyönyörű, jóformán tisztán hazánkra vonatkozó munkát idegen földön, idegen szerzőtől megjelenni látni, valóban lesújtó ítélet a növénytan állapotára nézve Magyarországon. A növénytan ily elhanyagolt, mondhatni ignorált állapotát határozottan a központnak

lehet tulajdonítani A budapesti egyetem 30 év óta semmiféle kiválóbb irodalmi produktumot nem nyújtott a nemzetnek s ebből kifolyólag nálunk valamennyi akadémikus tudomány közt a növénytan áll a legrosszabb lábbon. Vannak ugyan nálunk is törekvő dilettans növénytudósok, ezek azonban semmiféle magasabb rendbeli morális, vagy materiális támogatásban sem részesülvén itthon, tapasztalataikat kénytelenek a külföld számára értékesíteni; ezek a botanikusok, — mellesleg legyen mondva, — nem a budapesti egyetemből kerültek ki.

Illustrirte nützliche Blätter. — Havi folyóirat a mindennapi élet összes igényei számára. VII. évfolyam. Kiadja Otto Peiffer Wien, Hernals, Bergsteiggasse Nr. 9. Ára egy évre 2 ft.

Mittheilungen aus dem Gebiete der angewandten Naturwissenschaften. Kiadja Dr. H. Wilhelm Mährisch-Schönbergben. A természettudományok kedvelőinek melegen ajánlható. Egyttal közvetítő organum csere és vétel számára. Ára egy évre (24 szám) 3 ft.

Das Zeitungs-Museum. A világon megjelenő összes hírlapok és folyóiratok ügyeinek organuma. Kiadja Oscar v. Forckenbeck, szerkeszti Max Schlesinger. Az aacheni újság-muzeum közlönye. Ára egy évre 2 márka (1 ft 20 kr.)

El Corrimiento de las Uvas. A szőlő műveléséről Ch. Baltet francia műve után. Irta Dr. Mariano Vergara Madridban. A spanyolul irt mű Japunknak beküldetett.

A Rózsa Ujság olvasóköre.

Molnár B., Sz.-Fehérvár
 Nagy J., Sz.-Fehérvár
 Fellmayer K., Sz.-Fehérvár
 Eisenbarth F., Sz.-Fehérvár
 Brezovay A., Rhéde
 Rigó B., Gy.-Püspöki
 Buzás J., Gy.-Pata
 Foltényi E., Kápolna
 Gönczy P., Karácsond
 Weiner M., Szeged
 Wágner F., Szeged
 Rochnyákné, özv., Szeged
 Katona P. Szeged
 Máj J. Beocsin
 Bortnyik S., M.-Vásárhely
 V. Eötvös J., V.-Namény
 Egyet. növénykert, Budapest
 Rottler N., Fogaras
 Borsos F., Gödöllő
 Milanés J., Győr
 Battola Árp., Czikó
 Wenczel Ö., Arad
 Kovács F., Losoncz
 Várady S., Deésakna
 Fonyó A., Szakcs
 Vásárhelyi Gy., N.-Bánya
 L'huillier L., Torda
 Daubek P., Libonic
 Major Scholz, Przygodzice
 Schmidt H., Wolfsanger
 Semmelhack H., Rellingen
 Schenke M., Arnstadt
 Seipt E., Weissenborn
 Schreier B., Ohorn
 Spillner F. A., Gautsch
 Schött Nat., Rheydt

Tümler H., Hamburg
 Uhde Gebr., Harburg
 Ulrich H., Zwickau
 Wattelet H., Murten
 Wespy L., Zwickau
 Dr. Wanjura, Zabrze
 Werner, Zwickau
 Weniger F., Lauban
 Wetter N., Pallien
 Weiss G., Mannheim
 Watzke H., Penkum
 Winter F. S., Rauschwalde
 Wilhelm F. G., Frankfurt
 Weber L., Friedrichsgrün
 Wagner J. J., Glashütte
 Ziegler F., Görz
 Métral J., Lyon
 Van Houtte, Gand
 Nicolajevics N., Golinievitz
 Lindgren Erik, Stockholm
 Stamm John, Medford
 Sarmann R., Windsheim
 Schallenberg C., Remscheid
 Stamm G., Odessa
 Ulrich C., Varsó
 Kosmovsky C., Pleschen
 Korény F., Bukarest
 Kaiser Ch., Zamarastinov
 Kosian H., Zobten
 Keller H., Zwickau
 Lange L., Schedewitz
 Lorenz P., Zwickau
 Ladewig L., Pulsnitz
 Lammers, Kielseng
 Münzner O., O.-Planitz
 Meyer M., Delitsch

Mammitzsch H., Grossenhain
 Müller E., Wehrdau
 Ganz W., Eisleben
 Grundig E., Wilkau
 Haupt C. E., Brieg
 Heinig L., Marienthal
 Simgem O., Strehlen-Drezda
 Kaspar W., Moszkva
 Priesnitz G., Velden
 Koppits S., Rossegg
 Schüler F., Remscheid
 Hesse E., Flensburg
 Wild A., Hagen
 Specht C., Riga
 Rausch O., Lipcse
 Wittmann Th., Tastungen
 Bouchy J. fils, Metz
 Peinitz J., Velden
 Soupert-Notting, Luxemburg
 Meier H. W., Zarrentin
 Späth L., Rixdorf-Berlin
 Kertészegylet, Leopoldau
 Obentraut lovag, Hietzing
 Hawitska J., Striesen-Drezda
 Westen G. lovag, Elberfelde
 Leid W., Arnstadt
 Aufschlager E., Striesen-Drezda
 Maurer H., Jéna
 Reiter J. jr., Trier
 E. Wallhäuser, Remscheid
 Honsack F., Frankfurt M./m.
 Dr. H. Wilhelm, Schönberg
 Zeitungs-Museum, Achen
 Jankovits Hugó, Pécs.

TÁRGYJEGYZÉK.

	Lap		Lap
Az évfordulóhoz	1	The Bride	40
A rózsák egy új osztályozásának vázlata	1	Danmark	55
Abbazzia	8, 17	Mad. Chédane Guinoisseau	55
A bengálrózsák szaporítása	10	Anna Olivier	56
Kérdés	11, 23	Mad. Marius Côte	57
A rózsza talajának ápolása	19	Két rózsza Németországból	71
Néhány rózsajajdonságról	22	Marquise de Vivens	71
Válasz az 1-ső számban feltett kérdésre	22	De la Grifferaie	73
Válasz a 2-ik számban feltett kérdésre	36	Mad. Eugène Verdier	87
Választék az 1889-ik évi rózsajajdonságok közt	33	Murillo	87
Tarkalevelű rózsák	35	Általános kertészet	14, 26, 40, 58, 74, 88
Egy rózsászati kuriózum	12	Új rózsafajok	16, 31, 45, 62, 78, 93
Merénylet a virágok királynéja ellen	37	Irodalmi szemle	16, 47, 63, 80, 94
A sirok fényüzése	49		
Magyarhoni rózsza: Marie Dermar	51	Ábrák a szöveg közt.	
Egy sajtósárga rózsabetegség	51, 84	Czélyszerű hordótalp	14
Rózsászati jegyzetek	52, 86	Szamócza: Gartendirector: O. Hüttig	29
A rózsák illatáról	65, 81	Houben sugárcsőve permetezővel	41
A rózsza téli nemesítése gyökérnyakra	68, 82	Ostrowskia magnifica	43
Háromszoros hybridák?	69	Új öntöző szobanövények számára	59
Tavaszi üdvözlét	85	Begonia Credneri	60
Scipion Cochet	10	Erythrolaena conspicua	61
Rosa moschata Hermann, var. grandiflora	11	Godetia „fehér gyöngy“	77
Le Vésuve	12	Salvia prunelloides purpurea	78
Mad. Olympe Tereščenko	13	Victoria regia	92
Joseph Bernacchi	23		
Mignonette	23	Színes műmelléletek.	
Marguerite Ramet	24	Scipion Cochet	1 füzet
Duke of Edinburgh	25	Joseph Bernacchi	2 »
Sénateur Waisse	25	Mad. Philémon Cochet	3 »
Mad. Philémon Cochet	38	Danmark	4 »
Mad. Falcot	38	Fürst Bismark és Nymphaea alba	5 »
Mad. Mélanie Willermoz	39	Mad. Eugène Verdier	6 »
Catharine Mermet	39		

Kérelem.

A IV-ik évfolyam befejeztével azon kérelemmel járunk a mélyen tisztelt virág- és kertkedvelők és kertészek elé, miszerint kiadóhivatalunknak a rózsá, virág s egyáltalán a kertészet kedvelőinek czimeit beküldeni sziveskednének. Eme csekély szívesség lapunk terjedésén nagyot lendíthetne s így kérésünket megújítva, mélyen tisztelt pártfogóinknak előre is őszinte köszönetünket fejezzük ki.

Mély tisztelettel

a Rózsa Ujság kiadóhivatala.

Gáspár-féle folyékony ojtó-viasz.

Dijazott új magyar találmány, rózsák és gyümölcsfák ojtására minden eddig ismert viasz között a legkitünőbb minőségű, metszések bekenésére, nyúl-, fagy-, rákosodás- és minden egyéb a fák héján okozott károsodások begyógyítására páratlanul bizonyult. 500 grammos bádogszelencze 75 kr., 300 gm. tartalmu 55 kr., 150 gramm 35 kr., 80 gramm 24 kr. Kapható a feltalálónál **Gáspár Antalnál Maros-Vásárhelyt, Spiegel Soma úrnál Budapesten**, ugyszintén több vidéki mag- és fűszerkereskedésben.

SOUPERT & NOTTING

rózsatenyésztők

ő felsége a hollandi király és a flandriai gróf k. felségének udvari szállítói,
LUXEMBURGBAN.

Mindenféle rózsák óriási választéka, jelentékeny készletek.

Levelek Luxemburgba 10 kr., levelezőlapok 5 kr. Árjegyzék ingyen.

➡ Német és francia levelezés. ⬅

Különleges rózsatermelés.

Gyönyörű magas és félmagas törzsek, erőteljes földszintes nemesítvények a leggazdagabb választékban, (több fél millió darabnál) valamennyi legjobb fajból, (2000 faj) ezek közt az utolsó 10 év újdonságai. **Rózsagalyak** a szemzéshez, a **legolcsóbb** árak mellett. Kivánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek meg.

Legmagasabb kitüntetések: Köln, Hamburg, Párizs, Brüsszel, Antwerpen stb. városokból.

Gebrüder Ketten, Rosisten zu Luxemburg.

➡ Német levelezés. ⬅

„ROSENFIRMA“

GEBRÜDER SCHULTHEIS IN STEINFURTH

bei Bad-Nauheim (Hessen).

Mintegy 2000 fajt számláló rózsakészletünkben, saját választásunk szerint a legjobb fajokból ajánljuk rózsáinkat első rendű magas törzsekben darabonként 78 kr-ért, félmagasan nemesítve darabonként 42 kr-ért, gyökérnemesítésekben darabonként 24 kr-ért, bezárólag az 1886-iki újdonságokig. — Alacsony nemesítéseket 84 fajban az 1887-iki újdonságokból darabonként 36 kr-ért; 88 fajban az 1888-iki újdonságokból darabonként 42 kr-ért. — Száz és ezer példányonként megfelelőleg olcsóbban. Névjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. A színes ábrákkal ellátott katalógusunkat 60 kr. beküldése mellett küldjük meg. Rózsalbumokat 150 színes táblával 8 napi megtekintésül 1 frt 20 kr. beküldése után bérmentesen küldjük.

➡ Német levelezés. ⬅

WILHELM LEID,

a legnagyobb szegfü- és árvácska-telep birtokosa Arnstadtban Erfurt mellett, szállít szegfü- és árvácska-magvakat a legjobb és legújabb fajokból. Főárjegyzék kívánatra díjmentesen küldetik.

Német levelezés.

Verlag von Emil Sommermeyer in Baden-Baden.

DEUTSCHER GARTENBAU-KALENDER.

Zweiter Jahrgang auf das Jahr 1891.

Herausgegeben von **Alexander Württenberger.**

Preis elegant gebunden Mark 1.20; bei Bezug von mindestens 10 Exemplaren á M. 1.—

Szines rózsábrák,

Comte Henri Rignon, Princesse de Sagan, Mad. Joseph Godier, Scipion Cochet, Jos. Bernacchi, Madame Philémon Cochet, Danmark, felirattal vagy a nélkül, 75 kr. beküldése mellett bérmentve, kemény papírba csomagolva küldetnek meg. Egyes kép ára póstán bérmentve küldve 20 kr.

A **Rózsa Ujság** kiadóhivatala.

SOUPERT & NOTTING

rózsatenyésztők

ő felsége a hollandi király és a flandriai gróf k. fenségének udvari szállítói,
LUXEMBURGBAN.

Mindenféle rózsák óriási választéka, jelentékeny készletek.

Levelek Luxemburgba 10 kr., levelezőlapok 5 kr. Árjegyzék ingyen.

☛ Német és francia levelezés. ☚

Különleges rózsatermelés.

Gyönyörű **magas** és **félmagas** törzsek, erőteljes **földszintes** nemesítvények a leggazdagabb választékban, (több fél millió darabnál) valamennyi legjobb fajból, (2000 faj) ezek közt az utolsó 10 év újdonságai. **Rózsagalyak** a szemzéshez, a **legolcsóbb** árak mellett. Kivánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek meg.

Legmagasabb kitüntetések: Köln, Hamburg, Párizs, Brüsszel, Antwerpen stb. városokból.

Gebrüder Ketten, Rosisten zu Luxemburg.

☛ Német levelezés. ☚

„ROSENFIRMA“

GEBRÜDER SCHULTHEIS IN STEINFURTH
bei Bad-Nauheim (Hessen).

Mintegy 2000 fajt számláló rózsakészletünkben, saját választásunk szerint a legjobb fajokból ajánljuk rózsáinkat első rendű magas törzsekben darabonként 78 krért, félmagasan nemesítve darabonként 42 krért, gyökérnemesítésekben darabonként 24 krért, bezárólag az 1836-iki újdonságokig — Alacsony nemesítéseket 84 fajban az 1887-iki újdonságokból darabonként 36 krért; 88 fajban az 1888-iki újdonságokból darabonként 42 krért. — Száz és ezer példányonként megfelelőleg olcsóbban. Névjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. A színes ábrákkal ellátott katalógusunkat 60 kr. beküldése mellett küldjük meg. Rózsalbumokat 150 színes táblával 8 napi megtekintésül 1 frt 20 kr. beküldése után bérmentesen küldjük.

☛ Német levelezés. ☚

Verlag von Emil Sommermeyer in Baden-Baden.

DEUTSCHER GARTENBAU-KALENDER.

Zweiter Jahrgang auf das Jahr 1891.

Herausgegeben von **Alexander Württenberger.**

Preis elegant gebunden Mark 1.20; bei Bezug von mindestens 10 Exemplaren á M. 1.—

Der erste Jahrgang dieses äusserst praktischen Taschenkalenders für den Gärtner und Gartenliebhaber fand so ungemein viel Anklang, dass die erste Auflage in kürzester Frist vergriffen war.

Ausser einem Uebersichts-Kalender, Kalendarium mit genügendem Raum zu täglichen Notizen und Arbeitskalender, enthält dieses Taschenbuch eine Fülle trefflicher Ratschläge, praktischer Winke, Hülftabellen, Anweisungen und Verzeichnisse der besten Obst- und Gemüsesorten, die für jeden speziellen Zweck geeigneten Blumen, Blattpflanzen und Ziersträucher, alles in knappem, klarem Stil geschrieben.

Es ist für jeden Gartenbaubetriebenden sehr bequeme, ein Werkchen, welches als Notizbuch dient und zugleich ein Gartenbuch ersetzt, fortwährend zur Hand zu haben.

Exemplare sind zu beziehen durch jede Buchhandlung, sowie direkt von der Verlagshandlung **Emil Sommermeyer in Baden-Baden.**

MÜHLE VILMOS

mü kertészeti telepei Temesvárott.

A valódiság kezessége mellett ajánlatnak:

Különleges rózsatenyésztés mellett, edényekben, minden időben szállítható rózsák. **Valamennyi 87 rózsaujdonság** az 1890-ik évből: 1 drb 1 fjt 30 kr. 10 faj 12 fjt. — 25 faj 25 fjt. — 50 faj 48 fjt. — Valamennyi 87 faj 80 fjtért.

Rózsaujdonságok 1889-ből: 1 drb 80 kr. — 10 faj 7 fjt 50 kr. — 25 faj 16 fjt. — 50 faj 30 fjt.

Rózsaujdonságok 1887. és 88-ből: 1 drb 50 kr. — 10 drb 4 fjt 50 kr. — 25 drb 10 fjt. — 50 drb 20 fjt.

Kiváló rózsák előbbi évekből: 1 drb 35 kr. — 10 faj 3 fjt 25 kr. — 25 faj 7 fjt 50 kr. — 50 faj 14 fjt

Kiváló választék 100 drb legjobb új és régiebb fajból 30 fjt.

Nemes rózsagalyokról a szemzéshez, 600 jó válfajon felüli különleges árjegyzék kívánatra megküldetik.

Angol Chrysanthemum-ujdonságok 10 faj 2 fjt, 100 faj 18 fjt. (Fiatal edénynövények a legújabb és legjobb fajokból.

Imautophillum miniatum. Pompás szoba- és melegházi növény. Erős példányok á 1, 1½ egész 2 fjt 50 krig. 10 drb 9—22 fjt. — 100 drb 85—200 fjt.

Caladium, tarka, csak pompás darabok á 40 kr. **Gynerium, Eulalia, Tritoma** pompás edénybokrok, á 40 kr. **Aspidistra**, fiatal erős edénynövények, 10 drb 3 fjt, 100 drb 25 fjt. **Ficus elastica**, egészséges fiatal, 10 drb 3 fjt, 100 drb 25 fjt. **Legjobb földieper plánták** 10 drb 30 kr, 100 drb 2 fjt 75 kr. (fajokban).

Freesia-gumók, legjobb a téli virágzatra 10 gumó 50 kr. 100 gumó 4 fjt. 1000 gumó 35 fjt. **Cyclamen-magvak** pompás fajokban, 25 szem 25 kr. 100 szem 80 kr. **Cineraria**, nagyvirágu, 500 szem 40 kr. 1000 szem 70 kr. **Begonia**, nagyvirágu, 1000 szem 25 kr. 10,000 szem 2 fjt. **Dracaenák** pompás fajokban 100 szem 25 kr. 1000 szem 2 fjt. **Myosotis alpina grandiflora** Elise Fonrobert 20 grm 50 kr.

Szines rózsábrák,

Comte Henri Rignon, Princesse de Sagan, Mad. Joseph Godier, Scipion Cochet, Jos. Bernacchi, Madame Philémon Cochet, felirattal vagy a nélkül, 65 kr. beküldése mellett bérmentve, kemény papirba csomagolva küldetnek meg. Egyes kép ára póstán bérmentve küldve 20 kr.

A **Rózsa Ujság** kiadóhivatala.

„Rosennamen-Dolmetscher.“

Még csak néhány példány van készleten, 45 kr. beküldése mellett franko küldetik

a **Rózsa Ujság** kiadóhivatala által.

Erfurter illustrierte Gartenzeitung.

Zeitschrift für Blumen- und Gartenfreunde. Erscheint am 1., 10. und 20. eines jeden Monats, kostet vierteljährlich 1 Mark 50 Pfg. und kann durch jede Postanstalt, Buchhandlung und auch vom Verleger **J. Frohberger in Erfurt** direkt bezogen werden. Probenummern gratis.

SOUPERT & NOTTING

rózsatenyésztők

Ő felsége a hollandi király és a flandriai gróf k. felségének udvari szállítói,
LUXEMBURGBAN.

Mindenféle rózsák óriási választéka, jelentékeny készletek.

Levelek Luxemburgba 10 kr., levelezőlapok 5 kr. Árjegyzék ingyen.

☛ Német és francia levelezés. ☛

Különleges rózsatermelés.

Gyönyörű **magas** és **félmagas** törzsek, erőteljes **földszintes** nemesítvények a leggazdagabb választékban, (több fél millió darabnál) valamennyi legjobb fajból, (2000 faj) ezek közt az utolsó 10 év újdonságai. **Rózsagalyak** a szemzéshez, a **legolcsóbb** árak mellett. Kivánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek meg.

Legmagasabb kitüntetések: Köln, Hamburg, Párizs, Brüsszel, Antwerpen stb. városokból.

Gebrüder Ketten

Rosisten zu Luxemburg.

☛ Német levelezés. ☛

„ROSENFIRMA“

GEBRÜDER SCHULTHEIS IN STEINFURTH
bei Bad-Nauheim (Hessen).

Mintegy 2000 fajt számláló rózsakészletünkben, saját választásunk szerint a legjobb fajokból ajánljuk rózsáinkat első rendű magas törzsekben darabonként 78 krért, félmagasan nemesítve darabonként 42 krért, gyökérnemesítésekben darabonként 24 krért, bezárólag az 1886-iki újdonságokig. — Alacsony nemesítéseket 84 fajban az 1887-iki újdonságokból darabonként 36 krért; 88 fajban az 1888-iki újdonságokból darabonként 42 krért. — Száz és ezer példányonként megfelelőleg olcsóbban. Névjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. A színes ábrákkal ellátott katalógusunkat 60 kr. beküldése mellett küldjük meg. Rózsalbumokat 150 színes táblával 8 napi megtekintésül 1 frt 20 kr. beküldése után bérmentesen küldjük.

☛ Német levelezés. ☛

☞ Szives tudomásul! ☞

A **Rózsa Ujság** IV-ik évfolyamának ez első fizete több t. címre megküldetvén, az esetre, ha előfizetés nem szándékoltatnék, kérjük annak szives visszaküldését, minthogy megtartása esetében a t. címeket megrendelőknek tekintve, a lapot folytatólagosan tovább küldjük.

Kiváló tisztelettel:

a **Rózsa Ujság** kiadóhivatala
Pécs-Szabolcson.

SOUPERT & NOTTING

rózsatenyésztők

ő felsége a hollandi király és a flandriai gróf k. fenségének udvari szállítói,
LUXEMBURGBAN.

Mindenféle rózsák óriási választéka, jelentékeny készletek.

Levelek Luxemburgba 10 kr., levelezőlapok 5 kr. Árjegyzék ingyen.

☞ Német és francia levelezés. ☞

Szines rózsábrák,

Comte Henri Rignon, Princesse de Sagan, Mad. Joseph Godier, Scipion Cochet, felirattal vagy a nélkül, 50 kr. beküldése mellett bérmentve, kemény papírba csomagolva küldetnek meg. Egyes kép ára póstán bérmentve küldve 20 kr.

A **Rózsa Ujság** kiadóhivatala.

„ROSENFIRMA“

GEBRÜDER SCHULTHEIS IN STEINFURTH
bei **Bad-Nauheim (Hessen).**

Mintegy 2000 fajt számláló rózsakészletünkben, saját választásunk szerint a legjobb fajokból ajánljuk rózsáinkat első rendű magas törzsekben darabonként 78 krért, félmagasan nemesítve darabonként 42 krért, gyökérnemesítésekben darabonként 24 krért, bezárólag az 1886-iki újdonságokig. — Alacsony nemesítéseket 84 fajban az 1887-iki újdonságokból darabonként 36 krért; 88 fajban az 1888-iki újdonságokból darabonként 42 krért. — Száz és ezer példányonként megfelelőleg olcsóbban. Névjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. A szines ábrákkal ellátott katalógusunkat 60 kr. beküldése mellett küldjük meg. Rózsaalbumokat 150 szines táblával 8 napi megtekintésül 1 frt 20 kr. beküldése után bérmentesen küldjük.

☞ Német levelezés. ☞